

กระทรวงแรงงานสหรัฐฯ

ข้อค้นพบเรื่องการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดประจำปี 2023

ประเทศไทย

ความก้าวหน้าในระดับปานกลาง

ในปี 2023

ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในระดับปานกลางในความพยายามเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด รัฐบาลไทยเริ่มการดำเนินคดีต่อบุคคล 197 คน

ในการกระทำการหรือพยายามกระทำการแสวงหาประโยชน์การค้าทางเพศจากเด็ก ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับการดำเนินคดีต่อบุคคล 67 คนในปี 2022

รัฐบาลยังมีมติอนุญาตให้คนงานข้ามชาติที่ไม่ได้ลงทะเบียนและบุตร

ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงานและการค้ามนุษย์โดยเฉพาะ

ให้ลงทะเบียนและสามารถอยู่ในประเทศได้จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2025 นอกจากนี้

รัฐบาลยังได้สร้างเครือข่ายป้องกันด้านแรงงานเฉพาะกิจขึ้นในแอปพลิเคชันไลน์

ซึ่งเป็นระบบรับส่งข้อความออนไลน์ที่เป็นที่นิยมในประเทศไทย โดยเชื่อมต่อสมาชิก 2,106 คนตลอดทั่ว 33 จังหวัด

เพื่อแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานเด็ก กลุ่มงานต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยยังได้นำโครงการใหม่ไปปฏิบัติเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการค้าเด็ก

ตลอดจนเพื่อพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนและการตรวจตรา โดยตั้งเป้าไปที่นักเรียน 600

คนตามสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน แม้รัฐบาลได้ดำเนินการความพยายามที่สำคัญในทุกด้านที่เกี่ยวข้องในระหว่างรอบระยะเวลารายงานนี้

แต่ประเทศไทยยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานระหว่างประเทศเรื่องอายุขั้นต่ำสุดในการทำงาน

เพราะกฎหมายไม่ให้การคุ้มครองเด็กที่ทำงานนอกระบบ นอกจากนี้

ประเทศไทยยังขาดการวิจัยและข้อมูลเกี่ยวกับความแพร่หลายของแรงงานเด็กในภาคส่วนที่มีความเสี่ยงสูง เช่น

เกษตรกรรม การผลิตเครื่องนุ่งห่ม การทำงานบ้าน และงานก่อสร้าง

ความแพร่หลายและการกระจายของแรงงานเด็กในภาคส่วนต่าง ๆ

เด็ก	อายุ	ร้อยละของประชากร
ทำงาน	5 – 14	13.0% (1,302,267)
งานอันตรายที่ทำโดยเด็ก	15 – 17	ไม่มีข้อมูล
ไปโรงเรียน	5 – 14	96.3%
ทั้งเรียนและทำงาน	7 – 14	14.4%

เด็กในประเทศไทยยังคงตกเป็นเหยื่อของการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด รวมทั้งถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ซึ่งบางครั้งเป็นผลจากการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ยังมีการใช้แรงงานเด็กในภาคเกษตรกรรมด้วยเช่นกัน

ภาคส่วน/อุตสาหกรรม	กิจกรรม
เกษตรกรรม	ทำงานในไร่ รวมถึงฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ปลูกและเก็บเกี่ยวอ้อย และทำงานประมงและบนเรือเดินทะเล†
อุตสาหกรรม	ทำงานด้านการผลิต รวมถึงการผลิตเสื้อผ้า ทำงานในโรงงานสัตว์ปีก นอกจากนี้ยังทำงานก่อสร้าง รวมถึงการขนส่งวัสดุก่อสร้าง
งานบริการ	ทำงานในบ้าน ร้านอาหาร อุซอสมรถ บิมน้ำมัน ทำงานบนถนน รวมถึงการขอทานและขายสินค้า และการชกมวยไทย
แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดที่จัดตามหมวดหมู่‡	การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ รวมถึงการผลิตสื่อลามก ซึ่งบางครั้งเป็นผลมาจากการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงานเพื่อการขายสินค้า การขอทาน การทำงานบ้าน และการผลิตเสื้อผ้า ใช้ในการผลิตและการค้ายาผิดกฎหมาย รวมถึงยาเสพติด

† ได้รับการกำหนดโดยกฎหมายหรือกฎระเบียบในประเทศว่าเป็นงานอันตราย ดังนั้น จึงเกี่ยวข้องกับมาตรา 3(d) ของ ILO C. 182

‡ แรงงานเด็กที่เป็นที่เข้าใจว่าเป็นแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด โดยตัวเอง ภายใต้มาตรา 3(a)–(c) ของ ILO C. 182

เด็กที่มีความเสี่ยงสูงกว่า

การขาดแรงงานในวงกว้าง

บวกกับการเพิ่มขึ้นของการอพยพย้ายถิ่นระหว่างประเทศพม่ากับประเทศไทยเนื่องจากสถานการณ์ทางทหารในพม่า ทำให้มีเด็กอพยพที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ถูกใช้เป็นแรงงานเด็กในจำนวนที่เพิ่มขึ้น ผู้อพยพเหล่านี้มีความเสี่ยงสูงขึ้นในการถูกแสวงหาประโยชน์จากตัวแทนจัดหางานที่ปลอมแปลงอายุบนเอกสารทางการ ทำให้มีเด็ก ๆ ทำงานในขณะที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ นอกจากนี้ มีการรายงานว่าเด็กจำนวนเพิ่มขึ้นถูกแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงาน และถูกบังคับให้กระทำผิดกฎหมาย ในขบวนการหลอกลวงออนไลน์ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะที่คนจีนเป็นเจ้าของในประเทศเพื่อนบ้าน เด็ก ๆ ชาวไทยและเด็กจากพม่า ลาว และกัมพูชา ยังถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ในสถานบริการนวดไทย บาร์ ร้านคาราโอเกะ โรงแรม และที่พักผ่อนตัวในประเทศไทย นอกจากนี้ เด็กจำนวนมากขึ้นยังถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อลามก และทำกิจกรรมทางเพศผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียออนไลน์และในห้องแชทส่วนตัวอีกด้วย

อุปสรรคต่อการเข้าถึงการศึกษา

แม้กฎหมายไทยจะบัญญัติให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่อุปสรรคด้านภาษาทำให้เด็กที่ไม่ได้พูดภาษาไทยไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

เนื่องจากการเรียนการสอนและการสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐใช้ภาษาไทยเท่านั้น นอกจากนี้ แม้ว่ากฎหมายไทยจะไม่ได้กำหนดให้เด็กต้องแสดงเอกสารประจำตัวหรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้านในการสมัครเข้าเรียน แต่การวิจัยพบว่า โรงเรียนบางแห่งขอให้เด็กนักเรียนที่ไม่ใช่คนไทยแสดงเอกสาร ซึ่งอาจทำให้เด็กเหล่านั้นไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้

ชุมชนของผู้ย้ายถิ่นฐานและผู้อพยพบางแห่งได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการขึ้น รวมถึงศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติ เพื่อให้การศึกษาในภาษาแม่แก่เด็ก ๆ หรือช่วยเด็กที่ประสบความยากลำบากในการสมัครเรียนหรือเข้าถึงโรงเรียนไทย อย่างไรก็ตาม ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติส่วนใหญ่ขาดการรับรองมาตรฐาน และศูนย์บางแห่งถูกตรวจโดยตำรวจจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อยืนยันสถานะตามกฎหมายของครูและคนงานข้ามชาติ การกระทำดังกล่าวเป็นการขู่วัยเด็กผู้อพยพย้ายถิ่นบางคนและครอบครัว ทำให้มีเด็ก ๆ ไปเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติน้อยลง นอกจากนี้ เด็ก ๆ ที่เป็น LGBTQIA+ รวมถึงเด็กที่ยากจน ตัดยาเสพติด มีปัญหาทางบ้าน และมีการตั้งครรภ์ในช่วงวัยรุ่น ยังอาจประสบกับอุปสรรคเพิ่มเติมในการเข้าถึงการศึกษา เนื่องจากการกีดกันรังควานและการกลั่นแกล้งรังแก

กรอบทางกฎหมายสำหรับแรงงานเด็ก

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยแรงงานเด็กที่สำคัญ ๆ ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม กฎหมายไทยไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลในแง่ของอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้ทำงานได้ เนื่องจากกฎหมายแรงงานไม่ให้การคุ้มครองเด็กที่ทำงานนอกระบบ

มาตรฐาน	อ	เป็นไปตามม	า มาตรฐานสากล กฎหมาย
	ย	ล	
อายุขั้นต่ำสำหรับการทำงาน	15	X	มาตรา 5, 44 และ 148/1 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
อายุขั้นต่ำสำหรับการทำงานอันตราย	18	✓	มาตรา 22, 47, 49, 50, 144 และ 148/2 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน มาตรา 26 และ 78 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก มาตรา 20 และ 45 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน มาตรา 56/1 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
การระงับอาชีพอันตรายหรือกิจกรรมต้องห้ามสำหรับเด็ก		✓	หมวด 4 มาตรา 49 และ 50 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ข้อ 4 ของกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล ข้อ 2 ของกฎกระทรวงกำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี
การห้ามแรงงานทาส แรงงานชดหนี้ และการบังคับใช้แรงงาน		✓	มาตรา 312 และ 312 ทวิ ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 6, 8, 52 และ 53 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรฐาน	อ เป็นไปตามม า มาตรฐานสากล ย ล กฎหมาย	กฎหมาย
การห้ามค้ามนุษย์เด็ก	✓	มาตรา 282, 283 และ 285 ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 และ 6 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 3)
การห้ามการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก	✓	มาตรา 8 และ 9 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี มาตรา 4, 6, 6/1, 52 และ 53 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4 และ 8 ของพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 282, 283, 285 และ 286 ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 26 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 84 ของประมวลกฎหมายอาญา
การห้ามการใช้เด็กในกิจกรรมผิดกฎหมาย	✓	มาตรา 4 และ 26(5) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก มาตรา 93 และ 93/2 ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา 84 ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 ของพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
อายุขั้นต่ำของการรับราชการเป็นทหารกองเกิน	18 ✓	มาตรา 25 ของพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
การห้ามการบังคับเกณฑ์เด็กเข้าทำงานโดยกองทัพ	✓	มาตรา 16 ของพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
การห้ามเกณฑ์ทหารโดยกลุ่มติดอาวุธที่ไม่ใช่รัฐ	X	
อายุสำหรับการศึกษาภาคบังคับ	16 ✓	มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
การศึกษาภาครัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	✓	มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อายุขั้นต่ำสำหรับการทำงานในประเทศไทยไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล เนื่องจากกฎหมายไม่ให้ความคุ้มครองเด็กที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง แต่อาจได้รับผลประโยชน์ที่ไม่ใช่เงินเป็นการตอบแทน (เช่น อาหารหรือที่พัก) นอกจากนี้ อายุขั้นต่ำสำหรับการทำงานยังต่ำกว่าอายุสำหรับการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น เด็กบางคนจึงอาจออกจากโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ ยิ่งไปกว่านั้น แม้ประเทศไทยจะระบุว่ากรมแรงงานเป็นผู้ใช้แรงงานที่เป็นอันตรายรูปแบบหนึ่ง และมีการวิจัยที่แสดงว่าไม่มีการควบคุมดูแลเรื่องประมงอย่างเพียงพอ แต่รัฐบาลกลับนำบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.

2022 ของกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. 2014 ไปใช้ ซึ่งอนุญาตให้เจ้าของเรือประมงจ้างงานญาติที่อายุน้อยได้ถึง 16 ปีไปทำงานในฐานะผู้ฝึกงานได้ กฎหมายไม่ได้ห้ามการที่เด็กเข้าไปมีส่วนร่วมกับมวยไทยโดยได้รับค่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานว่าเด็กที่เข้าร่วมเพื่อผลประโยชน์ทางการเงินอาจได้รับบาดเจ็บทางกาย

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานเด็ก

ใน พ.ศ. 2023

หน่วยงานด้านแรงงานและการบังคับใช้กฎหมายอาญาในประเทศไทยได้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก อย่างไรก็ตาม

การขาดการตรวจสอบในภาคส่วนที่ไม่เป็นทางการและภาคส่วนที่จ้างงานแรงงานข้ามชาติเป็นหลักเป็นอุปสรรคของความร่วมมือพยายามบังคับใช้กฎหมายนี้

องค์กร/หน่วยงาน | บทบาทและการดำเนินการ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กระทรวงแรงงาน บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานเด็กผ่านการตรวจสอบสถานที่ทำงาน ดำเนินการสายด่วน 1506 ซึ่งเป็นหมายเลขโทรศัพท์ที่ประชาชนสามารถใช้ในการร้องเรียนปัญหาเกี่ยวกับการกดขี่แรงงาน มีเจ้าหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานประจำในแต่ละจังหวัดเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับสภาพการทำงาน และรับคำร้องเรียนเกี่ยวกับแรงงานเด็กจากประชาชน มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ตรวจแรงงานบางคนสนใจมองข้ามการใช้แรงงานเด็กในกลุ่มเด็กข้ามชาติ เพราะกลัวการตอบโต้จากเจ้าของธุรกิจและนักการเมือง และข้าราชการในท้องถิ่น ใน พ.ศ. 2023 จากการตรวจแรงงานได้มีการระบุตัวเด็กจำนวน 477 คนที่มีอายุระหว่าง 15 ถึง 17 ปี ที่ทำงานด้านเกษตรกรรมซึ่งมักจะเป็นการทำงานตามฤดูกาล นอกจากนี้ รัฐบาลยังทำการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตรวจแรงงานจำนวน 104 คนในพื้นที่ภาคกลางและในจังหวัดต่าง ๆ ในช่วงปีที่ผ่านมา แม้กระนั้นก็ตาม มีรายงานว่ายังไม่มีการตรวจสอบแรงงานเด็กในภาคส่วนที่ไม่เป็นทางการอย่างเพียงพอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจแรงงานไม่มีความสามารถในการเข้าถึงสถานที่ทำงานที่ห่างไกล รวมทั้งมีความกังวลด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เองด้วย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินงานกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์

ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต และศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์และภาคประมง กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานบังคับ การค้ามนุษย์ สื่อบุคคล และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และยังคงดำเนินการสายด่วน 1191 เพื่อรับคำร้องเรียนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และความรุนแรงต่อเด็ก ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตทำการสืบสวนและบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์เด็ก และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กทางออนไลน์ รวมถึงการเผยแพร่และการผลิตสื่อลามกเด็ก ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตเริ่มทำการสืบสวน 540 คดีในระหว่างช่วงการรายงานนี้ ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์และภาคประมง มีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองเด็ก คนหนุ่มสาว สตรี และคนทำงานอื่น ๆ จากการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าอาจมีการรายงานการค้ามนุษย์น้อยกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความไม่สอดคล้องกันในขั้นตอนการคัดแยกและช่องทางของการอบรม รวมถึงการขาดการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมด้านการค้ามนุษย์ในกลุ่มตำรวจ พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา ใน พ.ศ. 2023 ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์และภาคประมง

องค์กร/หน่วยงาน | บทบาทและการดำเนินการ

ทำงานร่วมกับองค์กรนอกภาครัฐในการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกอบรม โดยมุ่งเน้นที่การป้องกันการค้ามนุษย์เด็ก ซึ่งจัดทำในโรงเรียน 33 แห่ง

ภาพรวมของความพยายามด้านการบังคับใช้กฎหมาย	2023
มีหน่วยงานที่ดูแลด้านการตรวจแรงงาน	ใช่
สามารถกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่ง	ใช่
ทำการตรวจสอบสถานที่ทำงานอย่างเป็นกิจวัตร	ใช่
อนุญาตให้ทำการตรวจสอบโดยไม่ได้บอกล่วงหน้า	ใช่
มีกลไกในการร้องเรียน	ใช่
มีบทลงโทษสำหรับการฝ่าฝืนแรงงานเด็ก	ใช่
ดำเนินการสืบสวนทางอาญาต่ออาชญากรรมการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด	ใช่
มีบทลงโทษสำหรับอาชญากรรมการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด	ไม่ทราบ

ใน พ.ศ. 2023 เจ้าหน้าที่ตรวจแรงงาน **2,501** คน

ได้ทำการตรวจสอบสถานที่ทำงาน **17,847** ครั้ง แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินคดี **114**

คดีที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

แต่**ไม่**เป็นที่ทราบว่ามีจำนวนการสืบสวนคดีที่น่าสงสัยว่าเป็นการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดเท่าใด

มีการเริ่มดำเนินคดีแล้วจำนวนเท่าใด หรือมีการตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดจำนวนเท่าใด

การประสานงาน นโยบาย และโครงการต่าง ๆ

ประเทศไทยได้จัดทำกลไกเพื่อประสานความพยายามในการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก

หน่วยงานประสานงาน | บทบาทและการดำเนินการ

คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ประสานการนำนโยบายด้านแรงงานเด็กไปปฏิบัติ ช่วยให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

และจัดทำรายงานประจำปีให้แก่คณะรัฐมนตรีของไทยเกี่ยวกับประเด็นด้านแรงงานเด็ก รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบแผนงานและนโยบายระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ในช่วงปีที่รายงานนี้

ได้มีการประชุมและติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของร่างการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกัมพูชา พ.ศ. 2542 (1999) ซึ่งจะนำมาตราการในการเพิ่มความคุ้มครองและปรับปรุงความปลอดภัยให้แก่เด็กที่เข้าร่วมในกีฬา *มวยไทย* นอกจากนี้

ยังทำการทบทวนแนวทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมกุ้ง ปลา อ้อย และการผลิตเสื้อผ้า

ประเทศไทยได้จัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเด็ก อย่างไรก็ตาม การวิจัยไม่สามารถระบุว่าการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อนำแผนยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติในระหว่างช่วงการรายงานนี้หรือไม่

นโยบาย | รายละเอียดและการดำเนินการ

แผนปฏิบัติการฉบับที่สี่ในการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (พ.ศ. 2023-2027)[†] สํารวจหนทางในการดำเนินแนวทางแบบบูรณาการร่วมกันเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดในประเทศไทย โดยมีแผนปฏิบัติการย่อยห้าแผนที่ยังเน้นดังต่อไปนี้ (1) การป้องกันการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบ และจัดการสื่อสารสาธารณะ (2) กรอบกฎหมายที่แข็งแกร่งและการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ (3) การจัดหาความช่วยเหลือ ความคุ้มครอง และการฟื้นฟูให้แก่ผู้เสียหายจากการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (4) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐบาลในการป้องกันและจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (5) การพัฒนาการบริหาร การติดตามตรวจสอบ และระบบการประเมินผลสำหรับ แผนปฏิบัติการ

นโยบายการเข้าถึงทางไกลต่อไซเบอร์ทีปไลน์ (Cyber Tipline)

สํารวจหนทางในการจัดการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กทางออนไลน์ในประเทศไทย โดยการร่วมมือกับศูนย์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาเพื่อเด็กหายและเด็กที่ถูกฉวยประโยชน์ สนับสนุนชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต โดยการอนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอหมายค้นที่פקและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสื่อลามกเด็ก และเริ่มการดำเนินคดีอาญา ใน พ.ศ. 2023 ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตได้ทำการสืบสวน 8,626 เบาะแสที่ได้รับผ่านทางไซเบอร์ทีปไลน์ และช่วยเหลือผู้เสียหายได้ทั้งหมด 358 ราย

แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2018-2037) สํารวจหนทางในการปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กเปราะบางและยากจนในพื้นที่ห่างไกล โดยการเพิ่มการขนส่งไปโรงเรียน ปฏิรูปโครงการให้เงินสนับสนุนของโรงเรียนสำหรับครอบครัวยากจน และให้ทุนการศึกษาแก่เด็กที่ต้องการเรียนต่อ การวิจัยไม่สามารถระบุได้ว่าการดำเนินการใดในระหว่างช่วงการรายงานนี้

[†] นโยบายได้รับการอนุมัติในระหว่างช่วงการรายงานนี้

[‡] รัฐบาลมีนโยบายอื่น ๆ ที่อาจแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก หรือส่งผลกระทบต่อแรงงานเด็ก

ประเทศไทยให้เงินทุนและเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายในการจัดหรือป้องกันการใช้แรงงานเด็ก อย่างไรก็ตาม การขาดการวิจัยและข้อมูลเกี่ยวกับความแพร่หลายของการใช้แรงงานเด็กในภาคส่วนที่มีความเสี่ยงสูง (รวมถึงภาคเกษตรกรรม โรงงานผลิตเสื้อผ้า การทำงานในบ้าน และการก่อสร้าง) ทำให้เป็นการยากสำหรับรัฐบาลไทยในการออกแบบโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้

โครงการ | รายละเอียดและการดำเนินการ

ศูนย์ส่งเสริมการช่วยเหลือเด็กและศูนย์สำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และแรงงานข้ามชาติ[‡] ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติ คือศูนย์ทั้งนอกภาครัฐและที่ดำเนินการโดยรัฐบาลที่ให้ความรู้ขั้นพื้นฐาน อบรมทักษะชีวิต และฝึกอบรมอาชีพให้แก่เด็ก ๆ ในชุมชนผู้อพยพข้ามชาติตลอดแนวชายแดนไทย รัฐบาลรายงานว่า มีศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติซึ่งจดทะเบียน 65 แห่งที่สนับสนุนนักเรียน 10,808 คนใน พ.ศ. 2022 นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการศึกษาเด็กต่างด้าวขึ้น เพื่อปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาของเด็กข้ามชาติ สนับสนุนการประสานงานที่เพิ่มขึ้นของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติ และพัฒนาขีดความสามารถของครูในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาตินี้ การวิจัยไม่สามารถระบุได้ว่าการดำเนินการใดในระหว่างช่วงการรายงานนี้

โครงการ | รายละเอียดและการดำเนินการ

โครงการแก้ไขการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เริ่มโครงการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อเด็ก โดยลงนามในบันทึกความเข้าใจกับหน่วยงานรัฐบาลองค์กรภาคเอกชน และองค์การนอกภาครัฐรวม 21 หน่วยงาน เพื่อพัฒนามาตรการในการป้องกันและลดการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์กับเด็กในภาคส่วนการท่องเที่ยว ยิ่งไปกว่านั้น ได้มีการจัดตั้งเครือข่ายเสริมสร้างอินเทอร์เน็ตปลอดภัยประเทศไทยขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรยูนิเซฟ และบริษัทด้านโทรคมนาคมและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของไทย เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรายงานพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางออนไลน์ ยกระดับการประสานงาน ปรับปรุงการให้บริการแก่ผู้เสียหาย และเพิ่มความตระหนักรู้แก่เด็ก คนหนุ่มสาว และพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความเสี่ยงในโลกออนไลน์ ในระหว่างช่วงการรายงานนี้ คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับเด็กได้จัดการประชุมขึ้น เพื่ออภิปรายในหัวข้อการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยกับเด็ก และสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับเด็กเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตรทางออนไลน์และออฟไลน์ ในการฝึกอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้ความคุ้มครองผู้เสียหายที่เป็นเด็กจากการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศได้ดีขึ้น โดยได้ทำการอบรมบุคลากรจำนวน 690 คน

โครงการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติโดยกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ ดูแลสายด่วน 1300 ซึ่งรับคำร้องเรียนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และการใช้แรงงานเด็ก บริหารจัดการสถานพักพิงระยะสั้น 77 แห่งโดยมีหนึ่งแห่งในทุกจังหวัด และสถานพักพิงระยะยาว 9 แห่งสำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมถึงสถานพักพิงสำหรับผู้เสียหายที่เป็นเด็กผู้ชายโดยเฉพาะหนึ่งแห่ง ติดตามตรวจสอบศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ประจำจังหวัด 76 แห่ง ให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิการของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ใน พ.ศ. 2023 ได้เริ่มการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กทางออนไลน์ และนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นสนับสนุนเยาวชนที่มีความเสี่ยง ซึ่งเข้าถึงคน 834 คนและชุมชนท้องถิ่น 23 แห่ง อย่างไรก็ตาม การวิจัยพบว่าสถานพักพิงระยะสั้นสำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์บริหารจัดการนั้น ใช้นโยบายและให้การดูแลผู้เสียหายที่ไม่เสมอต้นเสมอปลาย รวมถึงการขาดนักจิตวิทยาและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมในการดูแลบาดแผลทางใจ

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงแรงงานสหรัฐฯ ในการแก้ไขการใช้แรงงานเด็กทั่วโลก โปรดดูที่ <https://www.dol.gov/agencies/ilab/ilab-project-page-search>

† โครงการนี้ได้รับเงินทุนจากรัฐบาลไทย

‡ รัฐบาลมีโครงการทางสังคมอื่น ๆ ที่อาจรวมเป้าหมายด้านการขจัดหรือการป้องกันการจ้างงานเด็กเข้าไว้ด้วย

สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับสิทธิของคนทำงาน

ประเทศไทยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเสรีภาพในการสมาคม เช่น ข้อกำหนดขั้นต่ำของแรงงานในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน การขาดความคุ้มครองในกรณีที่มีการเลือกปฏิบัติในทางต่อต้านสหภาพแรงงาน และข้อจำกัดเรื่องสิทธิในการนัดหยุดงานในบางภาคส่วน นอกจากนี้ เนื่องจากแรงงานข้ามชาติไม่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสหภาพแรงงานของตนเองได้ตามกฎหมาย การข่มขู่และการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงานจึงแพร่หลายในภาคส่วนของไทยที่ใช้แรงงานข้ามชาติเป็นหลัก เช่น การเกษตร การแปรรูปอาหารทะเล และการประมง

การดำเนินงานที่เสนอให้รัฐบาลทำเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็ก

การดำเนินการของรัฐบาลที่แนะนำไว้ด้านล่าง อาจเป็นการปิดช่องว่างที่กระทรวงแรงงานสหรัฐฯ ได้ระบุไว้ใน การปฏิบัติตามพันธสัญญาาระหว่างประเทศของไทย เพื่อกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด

เรื่อง	การดำเนินงานที่เสนอแนะ
โครงสร้างทางกฎหมาย	<p>ขยายการกำหนดอายุขั้นต่ำให้ครอบคลุมถึงเด็กที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเป็นเงิน</p> <p>มีกฎหมายระบุนำเข้าและถือว่าเป็นอาชญากรรมในการสรรหาสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยกลุ่มติดอาวุธที่ไม่ใช่ของรัฐ</p> <p>เพิ่มอายุขั้นต่ำในการทำงานจาก 15 ปีเป็น 16 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับอายุที่กำหนดในการศึกษาภาคบังคับ</p> <p>ปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมอาชีพที่อันตรายและกิจกรรมที่ห้ามสำหรับเด็ก โดยรวมถึงการจ้างงานในภาคส่วนที่ทราบว่ามีการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งรวมทั้งการขมขยไทยเพื่อรับค่าตอบแทน ซึ่งมีหลักฐานว่าเด็กต้องเผชิญกับอันตรายต่อร่างกาย</p>
การบังคับใช้กฎหมาย	<p>เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบสวนคดีอาญาและบทลงโทษที่นำมาใช้สำหรับอาชญากรรมการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด และข้อมูลว่ามีการดำเนินการตรวจสอบโดยไม่ได้ออกกล่าวล่วงหน้าหรือไม่</p> <p>ดำเนินการตรวจสอบโดยไม่ได้ออกกล่าวล่วงหน้าในสถานที่ทำงานที่ห่างไกล รวมถึงงานด้านเกษตรกรรมและการทำงานในบ้าน และทำให้แน่ใจว่าการตรวจสอบดำเนินไปโดยไม่มีการแทรกแซงจากเจ้าของธุรกิจ นักการเมืองท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ทางการ</p> <p>ให้บริการสามแปลภาษาที่ช่วยให้ผู้ตรวจด้านแรงงานสามารถสัมภาษณ์ผู้ทำงานชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้แน่ใจว่าการตรวจแรงงานมีความเป็นอิสระจากอิทธิพลภายนอก</p> <p>ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเรือประมงที่จ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีทำงานในฐานะผู้ฝึกงาน มีการปฏิบัติอย่างเต็มที่ตามความคุ้มครองที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเรื่องการคุ้มครองแรงงานในงา นประมงทะเล เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการใช้แรงงานเด็กในฐานะผู้ฝึกงาน</p> <p>นำกลไกการส่งต่อระดับชาติไปปฏิบัติอย่างเต็มที่ และให้การอบรมเจ้าหน้าที่และทีมสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งในระดับท้องถิ่น</p>
นโยบายของรัฐบาล	<p>เผยแพร่กิจกรรมที่ดำเนินการในการนำนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับแรงงานเด็กไปปฏิบัติ รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2018–2037)</p>
โครงการทางสังคม	<p>เผยแพร่กิจกรรมที่ได้ดำเนินการในการนำโครงการทางสังคมที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเด็กไปปฏิบัติ รวมถึงศูนย์ส่งเสริมการช่วยเหลือเด็ก และศูนย์สำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และแรงงานข้ามชาติ</p> <p>ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เด็กชนกลุ่มน้อยต่างชาติพันธุ์และเด็กข้ามชาติ</p>

เรื่อง

การดำเนินงานที่เสนอแนะ

รวมทั้งการแจ้งอธิบายให้เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเอกสารที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ไม่มีสัญชาติไทยในการสมัครเข้าเรียน
เพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิของเด็กข้ามชาติในการได้รับการศึกษา
แก้ไขอุปสรรคด้านภาษาและด้านการสอนสำหรับนักเรียนที่ไม่พูดภาษาไทย
รวมทั้งเรื่องการสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ
ตลอดจนทำให้แน่ใจว่าศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติได้รับการรับรอง

ทำการวิจัยเกี่ยวกับความแพร่หลายของแรงงานเด็ก เพื่อให้แน่ใจว่ามีโครงการทางสังคมต่าง ๆ
อย่างเพียงพอในการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาเรื่องการใช้แรงงานเด็กในภาคเกษตรกรรม
การผลิตเครื่องนุ่งห่ม การทำงานบ้าน และงานก่อสร้าง

ให้ความสนับสนุนด้านเงินทุนอย่างเพียงพอสำหรับโครงการทางสังคมต่าง ๆ
เพื่อช่วยเหลือเด็กจากกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กข้ามชาติและเด็กกลุ่ม LGBTQIA+
ซึ่งมีอุปสรรคด้านการศึกษาและมีความเสี่ยงสูงต่อการถูกบังคับใช้แรงงานเด็ก